

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym w dniu 9 kwietnia 2014 roku do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie (...) SA z siedzibą w Ł. wniosło o zasądzenie w elektronicznym postępowaniu upominawczym od pozwanego R. W. (1) kwoty 130.128,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 12.10.2011r do dnia zapłaty, kosztów sądowych w kwocie 1.627 zł, kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 3.600 zł oraz innych kosztów w kwocie 29,29 zł.

W uzasadnieniu pozwu strona powoda wskazała, że w dniu 19 lipca 2009 roku miał miejsce wypadek komunikacyjny, w wyniku którego śmierć poniósł B. M.. Odpowiedzialność za zaistniałą szkodę ponosi pozwany, który spowodował wypadek, a następnie oddalił się z miejsca zdarzenia. W związku z tym powód w dniu 11.01.2010r podjął decyzję o wypłacie poszkodowanemu odszkodowania w kwocie 130.128 zł. Strona powodowa żądanie zapłaty przez pozwanego kwoty dochodzonej pozwem oparła na przepisie art. 43 § 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U z 2003r, nr 124, poz. 1152). Powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem pismem z dnia 7.06.2011r, które to wezwanie pozostało bezskuteczne.

(pozew k.2-5)

Postanowieniem z dnia 13 maja 2014r Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie przekazał sprawę do Sądu Okręgowego w Łodzi, wobec stwierdzenia braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

(postanowienie – k. 6)

Powód przez Sądem Okręgowym w Łodzi podtrzymał zgłoszone żądanie, przy czym w zakresie kosztów procesu wniósł o zasądzenie ich według norm przepisanych.

(pozew – k. 10-11)

Pozwany R. W. (2) – reprezentowany przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu – w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i orzeczenie o kosztach procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, iż powód nie udowodnił zasadności roszczenia o zapłatę ponad kwotę 22.500 zł, zakwestionował również wypłaty dokonane przez powoda w wysokości 117.412,50 zł i 6.628 zł wskazując, iż z żadnych dowodów nie wynika, aby takie kwoty przyznane zostały poszkodowanym w sprawie. Ponadto pozwany wskazał, iż dochodzenie od niego kwoty wskazanej w pozwie pozostaje w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego (art. 5 k.c.), z uwagi na jego ciężką sytuację finansową i majątkową.

(odpowiedź na pozew – k. 129-135)

Na rozprawie w dniu 24 listopada 2014r pełnomocnik pozwanego podniósł nadto zarzut przedawnienia zgłoszonego roszczenia, który to zarzut dodatkowo uzasadnił w piśmie procesowym złożonym w dniu 2 lutego 2015r.

(stanowisko procesowe – k. 149, pismo procesowe – k. 158-161)

Sąd Okręgowy dokonał następujących ustaleń faktycznych:

W dniu 2 stycznia 2009 roku (...) SA w Ł., Przedstawiciel w P., Filia w K. oraz A. O. zawarli umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadacza samochodu m-ki R. (...) nr rej. (...) z okresem ubezpieczenia od dnia 8 stycznia 2009 roku do dnia 7 stycznia 2010 roku – polisa nr (...).

(polisa – k. 113, wniosek – k. 114)

W dniu 19 lipca 2009 roku w miejscowości P., gmina B., woj. (...), miał miejsce wypadek komunikacyjny z udziałem pozwanego R. W. (1). Pozwany, będąc w stanie nietrzeźwości 1.00 mg/l, 1.38mg/l, 1.17 mg/l w wydychanym powietrzu, kierując samochodem osobowym marki R. (...) nr rej. (...), poruszał się z nadmierną prędkością lewym pasem ruchu, nieprawidłowym dla swojego kierunku ruchu, w wyniku czego potrącił dwóch idących lewą stroną jezdni pieszych B. M. i D., następnie najechał na leżącego na jezdni B. M., który na skutek rozległych obrażeń poniósł śmierć na miejscu, natomiast Z. D. (1) doznał obrażeń ciała powodujących naruszenie czynności układu narządów ruchu trwającego dłużej niż 7 dni, po czym pozwany zbiegł z miejsca zdarzenia. Pozwany został oskarżony o popełnienie powyższego czynu, to jest czynu z art. 177 § 1 i 2 k.k. w związku z art. 178 § 1 oraz czynu z art. 178a § 1 k.k., to jest czynu polegającego na kierowaniu samochodem osobowym po drodze publicznej w stanie nietrzeźwości.

Wyrokiem z dnia 14 grudnia 2009 roku Sąd Rejonowy w K.w sprawie sygn. akt II K (...) uznał R. W. (1) za winnego popełnienia opisanych wyżej czynów i za czyn z art. 177 § 2 k.k. w związku z art. 178 § 1 k.k. skazał go na karę 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, a za czyn z art. 178 a § 1 k.k. – na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Pozwanemu wymierzono karę łączną 6 lat pozbawienia wolności, a nadto orzeczono wobec niego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i rowerów w ruchu lądowym na okres 10 lat. Pozwany zobowiązany został również do uiszczenia nawiazki na rzecz M. M. (1) w kwocie 5.000 zł.

Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 3 września 2010r utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K.z dnia 14 grudnia 2009 r. w sprawie II K (...), wobec uznania apelacji wniesionej przez R. W. (1) za oczywiście bezzasadną.

B. M. w momencie wypadku również był pod wpływem alkoholu. Badaniem metodą enzymatyczną ((...)) i metodą chromatografii gazowej oznaczono w jego krwi 3,20 promila alkoholu etylowego, natomiast w ciele szklistym oka – 2,85 promila alkoholu etylowego.

W chwili potrącenia B. M. wraz z drugim pieszym poruszał się lewym pasem ruchu drogi krajowej nr (...), w rejonie lewej krawędzi jezdni, co dopuszczają przepisy w przypadku braku chodnika i występowania pobocza. Pobocze w tym miejscu było porośnięte trawą, co mogło utrudniać korzystanie z niego przez pieszych. Piesi ustawieni byli tyłem do samochodu R. (...) kierowanego przez pozwanego. Piesi szli obok siebie lub Z. D. był nieco z przodu przez M. M.. Pozwany również znajdował się na lewym pasie ruchu, nieprawidłowym dla jego kierunku jazdy. Po potrąceniu B. M. pozwany zatrzymał się za miejscem upadku pieszego, po czym zaczął cofać samochód i w ten sposób doprowadził do najechania na pieszego.

(protokół sekcji – k. 67, opinia biegłego – k. 68-84, wyrok SO w Łodzi w sprawie V Ka 677/10 z uzasadnieniem – k. 169-174 oraz z akt sprawy I C 379/11: akt oskarżenia – k. 21-25, kopia aktu zgonu – k. 18)

B. M. jako osoby najbliższe pozostawił: żonę M. M. (1) i córkę K. S. (1). Obie spadkobierczynie – działając poprzez pełnomocnika – we wrześniu 2009 roku złożyły do (...) Towarzystwa (...) w Ł. zgłoszenie szkody i wezwanie do zapłaty. M. M. (1) wniosła o zapłatę zadośćuczynienia za krzywdę wywołaną śmiercią męża w kwocie 100.000 zł, odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej w kwocie 60.000 zł oraz kosztów pogrzebu w kwocie 7.965 zł. Natomiast córka K. S. (1) wniosła o zadośćuczynienie w kwocie 70.000 zł, odszkodowanie za pogorszenie sytuacji życiowej w kwocie 25.000 zł oraz kosztów w kwocie 1.899,97 zł.

(zgłoszenie szkody – k. 14-18, 19-22)

Decyzją z dnia 30.11.2009r (...) SA przyznało tytułem zadośćuczynienia: na rzecz K. S. (1) kwotę 6.000 zł, na rzecz M. M. (1) kwotę 7.500 zł. Kwoty te zostały wypłacone na rzecz pełnomocnika reprezentującego poszkodowane w dniu 2 grudnia 2009r.

Decyzją z dnia 11.01.2010r. (...) SA przyznało nadto uprawnionym kwotę 22.948 zł za szkodę osobową. Na kwotę tę składało się: zadośćuczynienie na rzecz K. S. (1) w kwocie 4.000 zł, zadośćuczynienie na rzecz M. M. (1) w kwocie

5.000 zł, odszkodowanie dla M. M. (1) w kwocie 5.000zł oraz koszty pogrzebu w kwocie 8.948 zł. Kwota ta również przekazana została na rzecz pełnomocnika w dniu 15.01.2010r.

Obie poszkodowane wystąpiły do ubezpieczyciela o ponowne rozpoznanie sprawy, które nie zostało rozpatrzone pozytywnie.

(decyzje o wypłacie odszkodowania – k. 89, 91-92, kopie przelewu – k. 90, 93, wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy – k. 94-97)

W dniu 21 marca 2011r M. M. (1) i K. S. (1) wystąpiły do Sądu Okręgowego w Łodzi z powództwem o zasądzenie:

- na rzecz M. M. (1) kwoty 67.500 zł tytułem zadośćuczynienia po śmierci męża oraz kwoty 45.000 zł tytułem odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej,
- na rzecz K. S. (1) kwoty 40.000 zł tytułem zadośćuczynienia po śmierci ojca.

W odpowiedzi na pozew (...) Towarzystwo (...) wniosło o oddalenie powództwa i zawiadomienie w trybie art. 84 k.p.c. o toczącym się postępowaniu R. W. (1). Sąd zawiadomił pozwanego o toczącym się postępowaniu, przy czym przesyłka ta uznana została za doręczoną w trybie zastępczym przez awizo.

Na rozprawie w dniu 29 września 2011 roku powódki i pozwany ubezpieczyciel zawarli ugodę, na podstawie której ubezpieczyciel zobowiązał się zapłacić na rzecz M. M. (1) kwotę 50.000 zł tytułem dopłaty zadośćuczynienia oraz kwotę 35.000 zł jako dopłatę odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej, natomiast na rzecz K. S. (2) – kwotę 25.000 zł tytułem dopłaty zadośćuczynienia. Poza tym ubezpieczyciel zobowiązał się zapłacić tytułem zwrotu kosztów procesu: na rzecz M. M. (1) kwotę 6.412,50 zł (w tym kwota 3.600 zł z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika), a na rzecz K. S. (1) kwotę 2.200 zł (w tym kwota 1.200 zł z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika). Z kolei każda z powódek zobowiązała się zapłacić na rzecz ubezpieczyciela kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. W ugodzie strony ustaliły stopień przyczynienia się bezpośrednio poszkodowanego do wypadku na 25 % i ustalone kwoty zadośćuczynienia i odszkodowania uwzględniały ten procent przyczynienia się.

(z akt sprawy sygn. akt I C (...)- pozew – k. 2-10, odpowiedź na pozew – k. 56-57, zawiadomienie i dowód doręczenia – k. 75 i 91, ugoda – k. 92-93)

Na podstawie zawartej ugody w dniu 11 października 2011 roku powód dokonał wypłaty na rachunek wskazany przez pełnomocnika M. M. i K. S. łącznej kwoty 117.412,50 zł .

W dniu 9 marca 2012r powód dokonał również zapłaty na ten sam rachunek kwoty 6.628 zł.

(dowody przelewu – k. 13, 12)

Pismem z dnia 11 maja 2011r powód wezwał R. W. (1) do zapłaty roszczenia regresowego w kwocie 36.448 zł w terminie do dnia 1.06.2011r w związku z wypłatą odszkodowania w tej wysokości na podstawie polisy nr (...). W piśmie z dnia 7 czerwca 2011r powód ponownie wezwał pozwanego do zapłaty powyższej kwoty w terminie 14 dni od daty otrzymania wezwania.

(pisma powoda kierowane do pozwanego – k. 102, 103)

R. W. (1) nie zwrócił powodowi powyższej kwoty (niesporne).

Pozwany w związku ze skazaniem wyrokiem Sądu Rejonowego w Kutnie z dnia 14 grudnia 2009 roku w sprawie sygn. akt II K (...) przebywał w zakładzie karnym od lipca 2009 roku do kwietnia 2013 roku. Przed osadzeniem w zakładzie karnym pozwany pracował jako piekarz i zarabiał około 1.000 zł miesięcznie. Podczas odbywania kary pozbawienia wolności pozwany pracował nieodpłatnie. Po opuszczeniu zakładu karnego pozwany zamieszkał ponownie ze swoją

rodziną: żoną A. W. (poprzednio O.) oraz dziećmi: synem D. lat 16, córką O. lat 7 i córką E. lat 20. Pozwany ma jeszcze jedną córkę – M., na która płaci alimenty w kwocie 350 zł miesięcznie.

R. W. (1) nie pracuje na stałe, wykonuje jedynie prace dorywcze. Jego żona również nie pracuje, otrzymuje rentę rodzinną w kwocie 500 zł po zmarłym pierwszym mężu. Pozwany jest zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w K. jako bezrobotny. Nie pobiera zasiłku.

W dniu 27.10.2014r pozwany miał wypadek w domu, wskutek którego doznał odcięcia kawałka palca wskazującego prawej ręki oraz przecięcia ścięgien między palcem wskazującym a kciukiem. Ręka ta nadal nie jest sprawna.

Wobec pozwanego w toku postępowania karnego zastosowano zabezpieczenia majątkowe w kwocie 3.000 zł, która to kwota zdeponowana była w depozycie sądowym. Przy opuszczaniu zakładu karnego pozwany zlecił, aby kwotę tę przekazać poszkodowanej M. M. (1) na poczet orzeczonej nawiazki.

(zeznania pozwanego – protokół rozprawy z dnia 23.02.2015r czas 00:03:40-00:11:22 k. 175, zaświadczenie z PUP – k. 167, dokumentacja medyczna – k.156 , informacja o depozycie – k. 168)

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o materiał dowodowy zebrany w przedmiotowej sprawie w postaci załączonych do akt sprawy dokumentów oraz dokumentów załączonych do akt sprawy tutejszego sądu I C (...). Strony nie kwestionowały autentyczności ani prawdziwości tych dokumentów. Podstawę ustaleń sądu stanowiły też zeznania pozwanego, które uznane zostały za wiarygodne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

(...) SA z siedzibą w Ł. jest częściowo zasadne.

Wypłata zadośćuczynienia, odszkodowania oraz kosztów pogrzebu przez stronę powodową na rzecz pośrednio poszkodowanych wypadkiem komunikacyjnym z dnia 19 lipca 2009r. nastąpiła w ramach wiążącej powodowego ubezpieczyciela oraz posiadacza pojazdu mechanicznego R. (...) nr rej. (...) umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu szkody wyrządzonej przez ruch tego samochodu.

Zgodnie z art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz umowa została zawarta. Celem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej nie jest zwolnienie sprawcy szkody od odpowiedzialności, lecz zapewnienie poszkodowanym wynagrodzenia doznanych szkód w drodze przejęcia przez ubezpieczyciela zobowiązań odszkodowawczych ubezpieczającego albo ubezpieczonego.

W świetle prawomocnego wyroku sądu karnego, którym na mocy art. 11 k.p.c. sąd jest związany w niniejszej sprawie, nie może budzić wątpliwości, iż osobą odpowiedzialną za spowodowanie tego wypadku komunikacyjnego jest pozwany R. W. (1). Nie może również budzić wątpliwości, że pozwany spowodował ten wypadek prowadząc samochód w stanie nietrzeźwości.

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego poza kwestią pozostaje również, iż w ramach łączącej powoda z posiadaczem pojazdu nr rej. (...) umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zlikwidował szkodę poniesioną przez M. M. (1) i K. S. (1) wskutek śmierci B. M., który zginął w następstwie wypadku spowodowanego przez pozwanego. Powód dokonał kilkakrotnie wypłaty na rzecz pośrednio pokrzywdzonych. I tak wypłacił na ich rzecz następujące kwoty:

- kwotę 13.500 zł w dniu 2 grudnia 2009r,
- kwotę 22.948 zł w dniu 15 stycznia 2010r,

- kwotę 117.412,50 zł w dniu 11 października 2011r,
- kwotę 6.628 zł w dniu 9 marca 2012r.

W przedmiotowej sprawie ubezpieczyciel występując z roszczeniem regresowym zażądał zwrotu przez sprawcę wypadku kwoty 130.128 zł.

W dziedzinie ubezpieczeń wyróżnia się dwa rodzaje roszczeń regresowych. Pierwszy z nich tzw. regres typowy został uregulowany w art. 828 § 1 k.c. i dotyczy roszczeń zakładu ubezpieczeń przeciwko osobie trzeciej, która wyrządziła szkodę ubezpieczonemu. Natomiast drugi regres tzw. nietypowy, to zwrotne roszczenie ubezpieczyciela do sprawcy wypadku, który w ściśle określonych przepisami okolicznościach wyrządził szkodę osobie trzeciej.

Regres ten uregulowany jest w przepisie art. 43 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 392), zgodnie z którym zakładowi ubezpieczeń oraz Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu, w przypadkach określonych w art. 98 ust. 2 pkt 1, przysługuje prawo dochodzenia od kierującego pojazdem mechanicznym zwrotu wypłaconego z tytułu ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych odszkodowania, jeżeli kierujący: **1)** wyrządził szkodę umyślnie, w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości albo po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii; **2)** wszedł w posiadanie pojazdu wskutek popełnienia przestępstwa; **3)** nie posiadał wymaganych uprawnień do kierowania pojazdem mechanicznym, z wyjątkiem przypadków, gdy chodziło o ratowanie życia ludzkiego lub mienia albo o pościg za osobą podjęty bezpośrednio po popełnieniu przez nią przestępstwa; **4)** zbiegł z miejsca zdarzenia.

W świetle tego przepisu nie może budzić wątpliwości uprawnienie powodowego ubezpieczyciela do żądania zwrotu od pozwanego świadczeń spełnionych na rzecz uprawnionych poszkodowanych. R. W. (1) zachowaniem swoim spełnił przesłanki cytowanego przepisu. Prowadził bowiem samochód osobowy, którym wyrządził szkodę, będąc w stanie nietrzeźwości, a nadto zbiegł jeszcze z miejsca zdarzenia.

W niniejszej sprawie pozwany kwestionował swoją odpowiedzialność zgłaszając przede wszystkim zarzut przedawnienia roszczenia. W związku z tym głębszej analizie wymagało zagadnienie przedawnienia roszczenia regresowego, które jest przedmiotem polemiki również przedstawicieli piśmiennictwa, którzy prezentują dwa zasadnicze poglądy: o stosowaniu art. 118 k.c. i art. 442¹ k.c. oraz o stosowaniu art. 819 k.c.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, iż niewątpliwie roszczenie regresowe ubezpieczyciela jako cywilnoprawne roszczenie majątkowe ulega przedawnieniu.

W sprawie przyjęcia określonego terminu przedawnienia roszczenia regresowego ma znaczenie rozumienie roszczenia regresowego. Jeśli roszczenie zwrotne ubezpieczyciela przeciwko kierującemu pojazdem ubezpieczonemu sprawcy szkody postrzegać jako roszczenie samoistne na tyle, że jest niezależne od roszczenia przysługującego poszkodowanemu i niezależnie od umowy ubezpieczenia, to można twierdzić, że przedawnia się ono w terminach ogólnych (art. 117 i nast. k.c.). Dla ustalenia jego terminu przedawnienia nie byłyby bowiem właściwe ani terminy przedawnienia roszczenia poszkodowanego, ani terminy przedawnienia roszczenia z umowy ubezpieczenia. Jeśli uznać, że samoistność roszczenia nie idzie tak daleko, to można rozważać koncepcję roszczenia o naprawienie szkody, przez co przedawnia się jak roszczenie poszkodowanego (art. 442¹ k.c.), albo też koncepcję roszczenia wynikającego z umowy ubezpieczenia, które przedawnia się w terminie trzyletnim określonym w art. 819 § 1 k.c.

W ocenie Sądu Okręgowego należy przychylić się do stanowiska, iż zapłata odszkodowania powoduje wygaśnięcie roszczenia poszkodowanego o naprawienie szkody i roszczenie zwrotne zakładu ubezpieczeń jest roszczeniem nowym, co winno skutkować tym, że nie powinien być do niego stosowany termin przedawnienia roszczeń z tytułu czynów niedozwolonych. Art. 442¹ k.c. jest właściwy do określenia terminu przedawnienia roszczenia poszkodowanego

wynikającego z wyrządzenia mu szkody deliktem, ale to roszczenie wygasa z momentem zapłaty odszkodowania. Ponadto należy przyjąć, iż roszczenie z art. 43 powołanej ustawy nie jest roszczeniem z umowy ubezpieczenia w rozumieniu art. 819 § 1 k.c., bowiem przepis ten dotyczy jedynie roszczeń związanych ze świadczeniami wymienionymi w definicji umowy ubezpieczenia (art. 805 k.c.). Roszczenie zwrotne ubezpieczyciela pozostaje wprawdzie w związku z umową ubezpieczenia, ale pod względem podmiotowym wykracza poza ramy umowy ubezpieczenia – dla działania art. 43 ustawy przy uwzględnieniu pojęcia „kierującego pojazdem” bez znaczenia pozostaje, kto zawierał umowę ubezpieczenia, istotny jest jedynie fakt, że taka umowa została zawarta, roszczenie może powstać w stosunku do podmiotu, który nie jest stroną umowy ubezpieczenia. Tak ja ma to miejsce w przedmiotowej sprawie, gdzie pozwany nie był stroną zawartej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, a jedynie kierującym pojazdem mechanicznym.

W konsekwencji w piśmiennictwie przyjęto, że skoro nie zachodzą podstawy do stosowania wyżej wymienionych przepisów szczególnych, termin przedawnienia roszczenia zakładu ubezpieczeń do ubezpieczonego sprawcy szkody powinien być ustalany zgodnie z treścią art. 118 in fine k.c., zgodnie z którym roszczenie ubezpieczyciela jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, przedawnia się w terminie 3 lat od dnia wypłaty odszkodowania (takie stanowisko zostało zaprezentowane przez B. J. w artykule: „Przedawnienie roszczenia zwrotnego ubezpieczyciela przeciwko ubezpieczonemu sprawcy szkody komunikacyjnej (...) 2007/1/24).

Przedstawiony pogląd w ocenie sądu jest do zaakceptowania. Przyjęcie stanowiska proponowanego przez pozwanego – wedle którego bieg terminu przedawnienia dla roszczeń regresowych ubezpieczyciela rozpoczyna się od dnia dowiedzenia się o szkodzie i o osobie zobowiązanej do jej naprawienia – prowadzić mógłby do absurdalnych sytuacji, kiedy to ewentualne roszczenie ubezpieczyciela byłoby już przedawnione, choć jeszcze nie dokonano żadnej wypłaty na rzecz uprawnionego, a nawet uprawniony nie zgłosiłby jeszcze swojego roszczenia. Dotyczy to w szczególności wypadków, kiedy to roszczenia zgłaszane ubezpieczycielom dotyczyły żądania odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej po śmierci bezpośrednio poszkodowanych, a dopiero kilka lat potem zgłaszane były roszczenia o zadośćuczynienie spowodowane krzywdą wynikającą z naruszenia prawa do posiadania pełnej rodziny (dobra osobiste).

Reasumując Sąd Okręgowy przyjął, iż bieg terminu przedawnienia dla roszczenia regresowego ubezpieczyciela rozpoczyna dzień wypłaty odszkodowania i termin ten wynosi trzy lata.

W tej sytuacji zarzut przedawnienia zgłoszony przez pozwanego odnosi skutek jedynie w odniesieniu do kwot 13.500 zł i 22.948 zł, wypłaconych uprawnionym odpowiednio w dniu 2 grudnia 2009r i w dniu 15 stycznia 2010r. Na dzień wystąpienia z żądaniem pozwu (9 kwietnia 2014r) roszczenia o zapłatę tych kwot były na pewno przedawnione.

Oprócz zgłoszenia zarzutu przedawnienia pozwany zakwestionował też wypłaty dokonane przez powoda na rzecz poszkodowanych, a dotyczące kwot: 117.412,50 zł i 6.628 zł.

Podkreślić w tym miejscu należy, iż ubezpieczyciel wyjątkowo niestarannie określił swoje żądania w uzasadnieniu pozwu. Zupełnie nie wiadomo, skąd wynika kwota dochodzona pozwem, gdyż na pewno nie przyznano jej decyzją z dnia 11.01.2010r, na którą ubezpieczyciel powołuje się w uzasadnieniu pozwu. Decyzją z tego dnia (...) SA przyznało bowiem uprawnionym jedynie kwotę 22.948 zł.

W przedstawionym w dniu 27.11.2014r piśmie procesowym (k. 151-152) ubezpieczyciel odniósł się jedynie do kwoty 117.412,50 zł, wypłaconej poszkodowanym w dniu 11 października 2011r. Wypłata tej kwoty nastąpiła na podstawie zawartej wcześniej ugody sądowej i uwzględniała wynikające z tej ugody zadośćuczynienia, odszkodowanie oraz rozliczenie wzajemnych zwrotów kosztów procesu.

W odniesieniu do kwoty 6.628 zł wypłaconej w dniu 9 marca 2012r. ubezpieczyciel nie udowodnił, aby pozostawała ona w związku z likwidowaną szkodą. Nie wiadomo, z jakiego tytułu nastąpiła wypłata tej kwoty kilka miesięcy po likwidacji szkody na skutek ugody sądowej. Nie wiadomo również, jaka szkoda została zlikwidowana w ten sposób i

czy pozostaje ona w ogóle w związku z odpowiedzialnością pozwanego. Stąd też w zakresie tej kwoty żądanie pozwu nie zostało uwzględnione jako nieudowodnione.

Sąd uznał również, iż w świetle przepisu art. 43 powołanej ustawy, pozwany nie może odpowiadać za koszty procesu poniesione przez ubezpieczyciela w sprawie pomiędzy nim a poszkodowanymi. Powołany przepis stanowi bowiem, że prawem regresu objęte jest odszkodowanie wypłacone z tytułu ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych. Przyjmując szeroką wykładnię pojęcia „odszkodowania” jako odszkodowania sensu stricto, zadośćuczynienia, renty oraz zwrotu kosztów pochówku, nie sposób jednak rozciągać tego na koszty procesu, których – jak słusznie zauważa pozwany – ubezpieczyciel nie poniósłby, gdyby dokonał likwidacji szkody w ramach prowadzonego przez siebie postępowania.

Pozostałe zarzuty pozwanego dotyczące niewłaściwej likwidacji szkody, w szczególności ewentualnego zawyżenia świadczeń wypłaconych uprawnionym, sąd uznał za niezasadne i nieudowodnione.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy uznał roszczenie powoda za zasadne w zakresie kwoty 110.000 zł i taką też kwotę zasądził od pozwanego na rzecz powoda. Kwota ta jest kwotą, na którą składają się kwoty zadośćuczynień i odszkodowania ustalonych na rzecz uprawnionych M. M. (1) i K. S. (1) ugodą sądową z dnia 29.09.2011r.

W pozostałym zakresie żądanie pozwu uznane zostało za niezasadne, w tym w części jako nieudowodnione (w zakresie kwoty 6.628 zł) oraz przedawnione. W nieuwzględnionym zakresie żądanie pozwu podlegało oddaleniu.

W tym miejscu odnieść jeszcze należy się do zgłoszonego przez pozwanego zarzutu nadużycia prawa – art. 5 k.c. Zarzut ten jest całkowicie chybiony. Nie może uzasadniać go sama trudna sytuacja materialna pozwanego. Wskazać zaś należy, iż zarzutem tym zasłania się pozwany, który sam zachował się w sposób wyjątkowo naganny, prowadząc samochód pod wpływem alkoholu, jadąc niewłaściwym dla siebie pasem ruchu i wreszcie oddalając się z miejsca zdarzenia po potrąceniu i najechaniu pieszego. Takie zachowanie pozwanego nie może być obecnie premiowane zwolnieniem go z obowiązku zwrotu ubezpieczycielowi części świadczenia spełnionego na rzecz poszkodowanych zachowaniem pozwanego.

O odsetkach od zasądzonej kwoty sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. Odsetki te zasądzone zostały od następnego dnia od doręczenia pozwanemu odpisu pozwu, czyli od dnia 5 lipca 2014r. Żądanie zasądzenia odsetek od daty wcześniejszej jako nieuzasadnione podlegało oddaleniu. Wskazać należy, iż powód wzywał pozwanego jedynie do zapłaty kwoty 36.448 zł, która to kwota obejmowała dwa świadczenia wypłacone uprawnionym w grudniu 2009r i styczniu 2010r. Co do obu tych kwot – jak wskazano wyżej – upłynął termin przedawnienia, stąd ubezpieczyciel nie może obecnie żądać odsetek od daty spełnienia świadczenia przedawnionego. Co do pozostałej zaś kwoty powód nie wzywał pozwanego do jej zwrotu.

O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., rozliczając je stosunkowo między stronami. Powód wygrał sprawę w 84,5% i w związku z tym w takim zakresie przysługuje mu zwrot poniesionych kosztów procesu (całość kosztów poniesionych przez powoda to kwota 10.107 zł), co stanowi kwotę 8.540 zł.

W przedmiotowej sprawie powód korzystał z pomocy prawnej radcy prawnego ustanowionego z urzędu. W związku z tym, iż koszty pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu nie zostały pokryte ani w całości, ani w części, Sąd O.-gowy – na podstawie § 6 pkt 6 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra S.wiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2002 r. Nr 163 poz. 1349 ze zm.) – przyznał r.pr. P. K. wynagrodzenie za pomoc prawną świadczoną powodowi z urzędu w kwocie 4.428 zł obejmującą 23% podatek VAT i nakazał wypłacenie tej kwoty ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda – r.pr. U. K..

19.03.2015r.